NIEPŁYNNOŚĆ ROZWOJOWA CZY JĄKANIE WCZESNODZIECIĘCE?

NIE KAŻDA NIEPŁYNNA WYPOWIEDŹ OZNACZA JĄKANIE

W OKRESIE INTENSYWNEGO ROZWOJU MOWY WIELE DZIECI POWTARZA WYRAZY, POPRAWIA ZDANIA LUB ROBI PRZERWY. TO MOŻE BYĆ TYPOWA NIEPŁYNNOŚĆ ROZWOJOWA.

W JĄKANIU CZĘŚCIEJ POJAWIAJĄ SIĘ POWTÓRZENIA POJEDYNCZYCH DŹWIĘKÓW I SYLAB, PRZEDŁUŻANIE GŁOSEK, ZATRZYMYWANIE MOWY ORAZ WYSIŁEK PODCZAS MÓWIENIA.

TYPOWA NIEPŁYNNOŚĆ ROZWOJOWA

JAK MOŻE BRZMIEĆ?

- „Ja... ja chcę misia”.
- „Pójdziemy... pójdziemy do parku”.
- „Chciałem... właściwie chciałam powiedzieć...”.
- „Mamo, daj mi... no... ten samochód”.

CO ZWYKLE OBSERWUJEMY?

- powtarzanie całych słów lub fragmentów zdań,
- poprawianie rozpoczętej wypowiedzi,
- wtrącenia, np. „yyy”, „eee”, „no”,
- chwilowe przerwy podczas szukania odpowiedniego słowa,
- brak lęku i unikania wypowiedzi,
- okresowe nasilanie niepłynności, np. podczas zmęczenia, pośpiechu lub silnych emocji.

JĄKANIE WCZESNODZIECIĘCE

JAK MOŻE BRZMIEĆ?

- „M-m-m-mama”.
- „Po-po-po-podaj”.
- „Sssssok”.
- Dziecko chce rozpocząć słowo, ale przez chwilę nie może wydobyć głosu.

CO MOŻE ZWRÓCIĆ UWAGĘ?

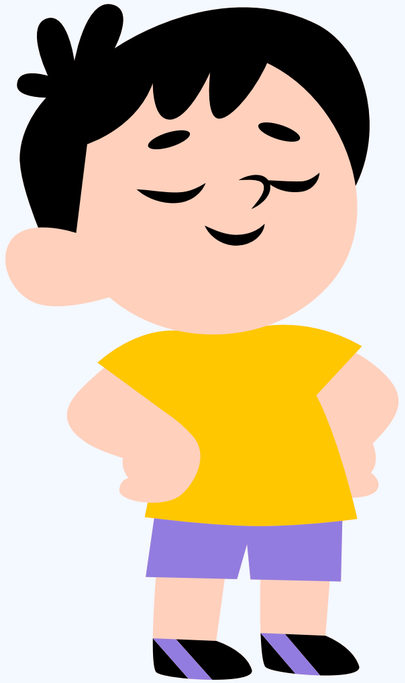
- częste powtarzanie pojedynczych głosek, sylab lub przedłużanie dźwięków,
- nagłe zatrzymania i „blokowanie się” podczas mówienia,
- widoczny wysiłek przy wypowiadaniu słów,
- napięcie twarzy, ust, szyi lub całego ciała,
- mruganie, zaciskanie oczu albo dodatkowe ruchy podczas próby wypowiedzenia słowa
- frustracja, zawstydzenie lub niechęć do mówienia.

WAŻNE!

Dziecko z jąkaniem nie musi mieć wszystkich tych objawów. Na początku może również nie zauważać swoich trudności i nie wykazywać napięcia.

KIEDY WARTO SKONSULTOWAĆ SIĘ Z LOGOPEDĄ?

SKORZYSTAJ Z KONSULTACJI, JEŻELI:

- niepłynność nasila się lub utrzymuje,
- pojawiają się blokady i przedłużanie dźwięków,
- dziecko mówi z widocznym wysiłkiem,
- występuje napięcie twarzy lub dodatkowe ruchy,
- dziecko złości się, wstydzi albo unika mówienia,
- jąkanie występowało wcześniej w rodzinie,
- sposób mówienia dziecka budzi Twój niepokój.

NIE TRZEBA CZEKAĆ, AŻ TRUDNOŚĆ STANIE SIĘ BARDZO NASILONA

WCZESNA KONSULTACJA NIE OZNACZA AUTOMATYCZNIE ROZPOCZĘCIA TERAPII. LOGOPEDA MOŻE OCENIĆ MOWĘ DZIECKA, WSKAZAĆ SPOSÓB POSTĘPOWANIA I ZAPLANOWAĆ OBSERWACJĘ.

CZEGO LEPIEJ NIE MÓWIĆ?

Unikaj poleceń:

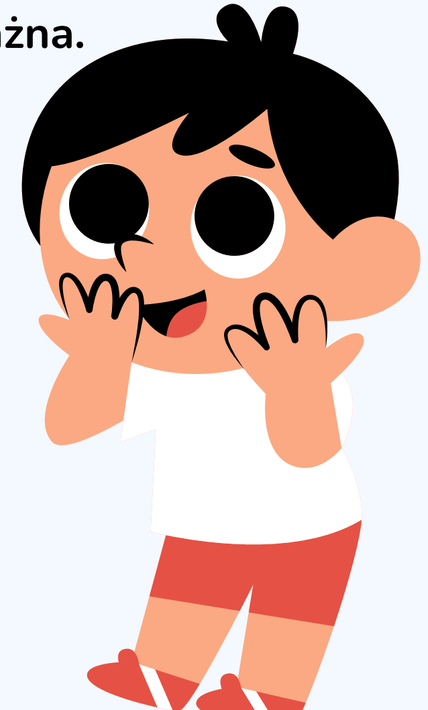
- „Mów wolniej”.
- „Weź oddech”.
- „Uspokój się”.
- „Powiedz to jeszcze raz”.
- „Zastanów się, zanim coś powiesz”.

Takie uwagi mogą zwiększać napięcie i kierować uwagę dziecka na trudności w mówieniu.

JAK WSPIERAĆ DZIECKO?

- **Słuchaj spokojnie i utrzymuj naturalny kontakt wzrokowy.**
- **Skupiaj się na treści wypowiedzi, a nie na sposobie mówienia.**
- **Daj dziecku czas na dokończenie zdania.**
- **Samodzielnie mów trochę wolniej i stosuj naturalne pauzy.**
- **Ogranicz liczbę pytań zadawanych jedno po drugim.**
- **Dbaj o spokojną atmosferę rozmowy.**
- **Pokazuj, że wypowiedź dziecka jest ważna.**

Daj dziecku czas. Słuchaj tego, co mówi, a nie tylko tego, jak mówi.

Materiał ma charakter informacyjny i nie zastępuje indywidualnej diagnozy logopedycznej. Odróżnienie typowej niepłynności rozwojowej od jąkania wymaga oceny całego sposobu komunikowania się dziecka.